

Helping HAND

*Helping Hyper Activity Nurture
Development*

2017-1-HU01-KA201-036016

Tipikus-atipikus?

- Mit jelent a tipikus fejlődés?
- Átmeneti probléma vagy segítséget igénylő helyzet?

Első lépés:

- **A probléma feltárása, a gyermek viselkedésének értelmezése**
- **Mi okozza a problémát?**
  1. Valós eltérés vagy az érési folyamat változó üteme?
  2. Genetikai adottságok megjelenése
  3. Egyéni és életkori sajátosságok szerepe a viselkedésben
  4. Eltérő nevelési felfogások, stílusok eredménye
  5. Családi és szociokulturális háttérváltozók

		2,5-3 év	4-5 év	5-6 év	6-7 év
Szociális képeségek	Énkép	Keresi a helyét a közösségben.	Önmagát a környezet részeként kezeli.	Én tudata kialakult.	Reális énképpel rendelkezik.
	Társas kapcsolatok	Az egymás melletti együttélés gyakran nehézségbe ütközik.	Képes az egymás melletti együttélésre.	Igényli és keresi a társakkal való kapcsolatot.	Kialakult baráti kapcsolattal rendelkezik.
	Érzelmi, akarati tulajdonságok	Cselekvései érzelem orientáltak.	Érzelem megnyilvánulásai labilisak, sokoldalúan megmutatkoznak.	Külső kontroll hatására képes az önuralomra.	Önuralomra való képesség belsővé válik.
Értelmi képeségek	Észlelés, érzékelés	Nyitott az őt körülvevő közvetlen környezetére.	Keresi a kapcsolatot a különböző megismerési funkciók és annak következményeire.	A különböző érzékszervek ingerlését meg tudja különböztetni.	A tágabb környezetben fellelhető finom eltéréseket mutató érzékszervi ingerek feldolgozására képes.
	Gondolkodás	Kíváncsi a miértekre.	A különböző tevékenységek iránt érdeklődik, aktív részese.	Ok-okozati összefüggések felismerésére, megnevezésére képes.	Önálló problémamegoldásra képes.
	Képzelet	A mese és a valóságtudat nem válik ketté.	Megjelenik a kettős tudatállapot. (mesetudat)	Képzelete szárnyaló, tevékenységeiben (játék, vizuális tevékenység, beszélgetés...) megjelenik.	Képzeletét sokoldalúan felhasználja - kreatív.
	Emlékezet	Cselekvésbe ágyazott, rövid terjedelmű információk felidézésére képes. (mondóka, énekes játékok, vers)	Hosszabb terjedelmű, személyes információkat (név, társak neve, jele..) is tartalmazó szöveg visszaadására képes.	Instrukciókat, feladatokat önállóan képes felidézni.	Kiragadott motívumok alapján is képes a reprodukcióra.
	Figyelem	Figyelme önkéntelen, érzelmi, hangulati alapon nyugszik.	Megjelenik a szándékos figyelem.	Figyelme koncentrált, tartós.	Figyelme stabil, több irányban kiterjed.
Beszéd, anyanyelv	Kommunikációs képesség	Rövid mondatokban beszél, érti az instrukciókat.	Bővített mondatokban fejezi ki magát.	Gondolatait képes a helyzetnek megfelelően változatos kommunikációs és metakommunikációs eszközökkel kifejezni.	Kommunikációja sokoldalú, változatos, kongruens.
Mozgás	Téri tájékozódó képesség, mozgáskoordináció	Kis segítséggel megtalálja térben a kijelölt helyet.	Térben kis segítséggel ütközés nélkül megtalálja a helyét.	Térben a legrövidebb úton nagy biztonsággal eljut a kijelölt helyre.	A síkban biztonságosan képes eligazodni. (pl. labirintus).
	Testhatárok érzékelése, egyensúlyérzék	Mozgás közben társaival, egy-két alkalommal ütközik.	Mozgás közben társaival és a játékban használt tárgyakkal kevésbé ütközik.	Rézsútos padon és a síkban lefektetett akadályok között biztonságosan mozog.	Akadálypályán nehezített körülmények között biztonságosan végzi a mozgást.
	Kondicionális képeségek	Képes 5-8 perces intenzív mozgásra (mozgásos játékok).	Kézi szer használatával képes hosszú ideig mozogni.	Kézi szer használatával és a mozgás gyorsaságának a növelésével is képes hosszabb ideig mozogni.	A kézi szer használatával és az ismétlések számának növelésével is képes hosszabb ideig mozogni.
	Reakcióképesség	Képes az óvodapedagógus mozgásának utánzására.	Akusztikus ingerre rövid időn belül képes reagálni.	Akusztikus és vizuális ingerre rövid időn belül képes reagálni.	Vizuális ingerekre rövid időn belül képes reagálni.
	Finommotorika	Biztonságosan használja az eszközöket (evőeszköz, zsírkréta, vastagabb színes ceruza)	Biztonságosan és helyesen használja az eszközöket (evőeszköz, olló, rajzeszközök.)	Finomabb mozdulatokat igénylő tevékenységek elvégzésére képes (lego, puzzle, konstrukciós játék)	Alak és emberábrázolása részletes és kidolgozott.

Pozitív tulajdonságaik

- Könnyen barátkoznak
- Segítőkések
- „Mindent látnak”
- Magas empátikus készséggel rendelkeznek
- „Vállalkozó szelleműek”
- Kreatív ötleteik merészek, nem mindennapiak

Figyelemhiányos /hiperaktivitás zavar (ADHD) jellemzői

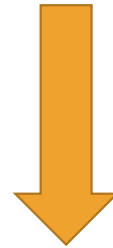
- a düh nyilvánvalóan nem megfelelő kifejezése;
- érzelemkitörések;
- fizikai vagy verbális agresszió saját maga vagy mások irányába;
- nem követi az utasításokat és az instrukciókat;
- bomlasztó viselkedés;
- ellenálló viselkedés;
- túlzott aktivitás;
- rongáló viselkedés;
- szorongás, visszahúzódás;
- elválási nehézségek;
- kontrolláló vagy domináló viselkedés

Kihívás a
pedagógusnak
a közösség
tagjainak

A támogató környezet kialakítása elengedhetetlen feltétele a fejlesztésnek

MEGFELELŐ MÓDSZEREK MEGVÁLASZTÁSA

A napirendbe beépíthető lehetőségek szerepe kiemelt jelentőséggel bír!

A mozgás lehetőségének biztosítása a napirend minden pontjában

szabadjáték

A szabadjáték során támogatjuk a gyermekek elképzeléseit, igényeit. Ennek megfelelően figyelniük kell az ADHD-szerű viselkedést mutató gyermek szükségleteinek kielégítésére.

Mire van szüksége?

Napirendi
pontokba építhető
mozgás
lehetőségek-
szabadjáték

Vannak gyerekek, akik
már a reggeli órákban „pörögnek”
számukra a mozgás lehetőségét
a képen látható módon biztosítjuk.

tevékenységek

Kis és
nagymozgások
lehetősége az
egész napos
tevékenységek
során

Levegőzés

Udvari játék- szabad levegőn tartózkodás

- Az udvaron történő mozgás lehetősége kimagaslóan fontos!
- Okai:
  - oxigénbevitel
  - „szabad” mozgás- kevesebb korlátokkal (hely, zaj, feladat)
  - nagymozgások lehetősége
  - egyéni fejlesztések
  - kötetlen beszélgetések „ideje”
  - a csoportszobai léghőmérsékletől eltérő ingerforrások (auditív, vizuális)

Mit tanultam a projektben?

Az ADHD egy idegrendszeri fejlődési zavar.

Az ADHD az eltérő agyfejlődéssel hozható összefüggésbe, egyes területek alulfejlettek, vagy több idő kell a fejlődéshez, mint a tipikusan fejlődő gyermeknek. Az ADHD gyakran genetikai eredetű is.

Ezért:

A gyermekek nem tudnak „másként” viselkedni mert így születtek.

Számukra a legfontosabb a feltétel nélküli elfogadás.

A szülőkkal, kollégákkal való együttműködés meghatározó

A gyermekekkel foglalkozó dolgozók (érintett személyek) támogató viselkedése a fejlődés alappillére.

ADHD-s gyermek a csoportban

- **Mit jelent egy ADHD-szerű viselkedést mutató gyermekkel foglalkozni?**
- Örök figyelem
- Örök élmény
- Unalommentes napok
- Permanens megoldási módok keresése
- Széles módszertani repertoár alkalmazása
- Szülőkkel való szoros kapcsolat fenntartása

Köszönöm a figyelmet!

Balogh Beáta

Debreceni Egyetem Gyakorló Óvodája